

آپاندکتومی

تعریف بیماری

آپاندیس یک زائده کوچک انگشت مانند با طولی حدود 10 سانتیمتر است که به روده متصل است. محتویات روده ها به طور مکرر وارد آپاندیس شده و دوباره به داخل روده بزرگ تخلیه می گردد. از آن جا که این زائده به طور کامل تخلیه نمی گردد و قطر آن کوچک است آمادگی انسداد و عفونت را دارد. به التهاب آپاندیس که در اثر انسداد و عفونت ایجاد می شود، آپاندیسیت می گویند و به عمل برداشتن زائده آپاندیس، آپاندکتومی گفته می شود.

علائم آپاندیسیت

تب خفیف، تهوع و گاهی استفراغ، کاهش اشتها، حساسیت در لمس برگشتی، درد و حساسیت در لمس ناحیه، سختی قسمت تحتانی عضله مستقیم شکمی، یبوست

عوارض

- عفونت
- در صورت پارگی آپاندیس علائمی مثل: درد منتشر شکمی و نفخ شکم به دنبال فلج روده ایجاد می شود. (پریتونیت لوکالیزه و بعد پریتونیت ژنرالیزه)
- تشکیل آبسه

روشهای درمان

❖ جراحی، تجویز آنتی بیوتیکها، تجویز مسکن بعد از اطمینان از تشخیص

خود مراقبتی

- ✓ پس از جراحی بیمار در وضعیت نیمه نشسته قرار گیرد. این پوزیشن با کاهش فشار روی برش جراحی و ارگانهای شکمی درد را کاهش می دهد و سبب تسهیل خروج ترشحات می شود.
- ✓ آموزش هایی که قبل از عمل در مورد تنفس عمیق و تغییر وضعیت بدن، چرخش پاها، انجام سرفه با ثابت کردن محل جراحی به بیمار داده شده، اجرا گردد تا خطر بروز عفونت و روی هم خوابیدن ریه ها کاهش یابد.
- ✓ در حین سرفه، عطسه و سسکه محل عمل را با دست یا با بالش ثابت نگه دارد تا از ایجاد درد و فشار به ناحیه عمل جلوگیری شود.
- ✓ در صورتی که درجه حرارت بدن بیمار در محدوده نرمال باشد (تب نداشته باشد) و شکم بیمار کار کرده باشد، ناراحتی ناشی از عمل وجود نداشته باشد و آپاندکتومی فاقد عارضه باشد، بیمار می تواند از بیمارستان مرخص شود.
- ✓ معمولاً قبل از ترخیص پانسمان ناحیه عمل برداشته می شود و بیمار می تواند دوش بگیرد. در غیراین صورت باید از پزشک درمورد زمان برداشتن پانسمان سوال شود و محل جراحی و زخم طبق دستور پزشک پانسمان گردد.
- ✓ بخیه های محل عمل جراحی بین روزهای 7 - 5 طبق نظر جراح کشیده شود.
- ✓ به مدت 6 هفته از زور زدن بی مورد، یبوست، تمرینات ورزشی خشن و کششی پرهیز شود.
- ✓ از بلند کردن اشیاء بیش از 5 کیلوگرم برای 6 هفته اول خودداری شود.
- ✓ به هنگام حرکت و بلند کردن اجسام، بدن خود را در وضعیت صحیح قرار دهد. (بنشیند و اجسام را بردارد)
- ✓ از حمام کردن در وان اجتناب کند ولی دوش گرفتن اشکالی ندارد، یر روی زخم لیف و صابون نکشیده و پس از خشک کردن زخم با یک گاز استریل می تواند با سشوار با فاصله ناحیه زخم را گرم کند.
- ✓ اگر مبتلا به قند خون می باشد با کنترل صحیح قندخون روند ترمیم محل عمل را بهبود بخشد.
- ✓ نتیجه نمونه پاتولوژی را جهت انجام پیگیری های بعدی به رویت پزشک برساند.

آپاندکتومی

- ✓ در صورت تجویز آنتی بیوتیک ها به موقع مصرف شده و دوره درمان با آنتی بیوتیکها کامل شود.
- ✓ در صورت بروز درد در منزل از داروهای مسکن تجویز شده استفاده گردد.

تغذیه مناسب

- تا هوشیاری کامل بیمار نباید چیزی از راه دهان بخورد سپس با دستور پزشک در صورت عدم تهوع مایعات خوراکی در حد تحمل تجویز می شود.
- غذا برحسب تحمل بیمار و دستور پزشک و برگشت صداهای روده به بیمار داده می شود.
- تو صیه می شود که در روزهای اول بعد از عمل از مصرف مواد غذایی نفاخ (ذرت، کلم، لوبیا، نخود، تربچه، خیار و نو شابه های گازدار) اجتناب شود. نان تست، نان سوخاری و ماست جلوی نفخ را می گیرد.
- توصیه به مصرف رژیم غذایی حاوی مقادیر کافی پروتئین (گوشت کم چرب، تخم مرغ، لبنیات) ویتامین سی (مرکبات، آناناس، گوجه فرنگی) می شود.

فعالیت

- ✓ پس از اینکه بیمار اجازه یافت بستر را ترک کند. (معمولا 8 ساعت پس از عمل) ابتدا باید بر لبه تخت بشیند و پاهای خود را آویزان کند و در صورت نداشتن سرگیجه با کمک از بستر خارج شود.
- ✓ 2 تا 4 هفته پس از عمل براساس دستور پزشک، می تواند فعالیت های عادی خود را شروع کنید.
- ✓ برای پیشگیری از عوارض بعد از عمل (عفونتهای تنفسی) توصیه می شود که تمرینات تنفسی به طور منظم انجام شود.
- ✓ از کارهای سنگین مانند بلند کردن اشیاء سنگین، تمرینات ورزشی خشن طی 6 هفته اول بعد از عمل خودداری کنید.

علائم هشدار جهت مراجعه به پزشک

- محل برش جراحی را از نظر قرمزی، تورم، گرمی پوست ناحیه عمل و خروج ترشحات چرکی مشاهده کند و در صورت بروز این علائم به پزشک مراجعه کند.
- با مشاهده علائم عفونت مانند: بی اشتها، تب و لرز، تعریق، اسهال، استفراغ، سفتی شکم، یبوست و نفخ شکم سریعا به مرکز درمانی مراجعه کند.

<ul style="list-style-type: none"> • آموزش به مددجو (راهنمایی برای مراقبین سلامت) -1398 • کارگروه درون بخشی آموزش به بیمار بخش جراحی • منابع Mayo clinic, WebMD, ClinicalKey • Brunner Suddarth's textbook of Medical surgical Nursing 2018 	<p>تایید کننده: اعظم چراغی (مدیریت پرستاری)</p>	<p>تهیه کننده: زکیه مظاهری (سوپر وایزر آموزش سلامت)</p>
<p>کد پمفلت: A.H/ H.E/ SW/ 02</p>		